

NRO 14182 Fävren-Valasjön – Marks kommun Område av riksintresse för naturvård

Områdesnummer: NRO 14182 **Områdesnamn:** Fävren-Valasjön **Kommun:** Mark **Kartblad:** 6 C

SV Areal: 131 ha **Naturgeografisk region:** 11 Sydsvenska höglandets och smålandsterrängens

myrrika västsida. **Kust/havsregion:** - **Regionindelning för sjöar och vattendrag:**

Huvudavrinningsområde 105 Viskan **Agrara kulturlandskapsregioner:** - **Landskapsform:**

Sprickdalslandskap. **Riksvärde:** **Landskapstyp** **Naturtyp** **Vegetationstyp** **Arter** **Geologi** **Sjö** **Fauna**

Värdeomdöme: Valasjön-Fävern har ett rikt fågelliv och hög fiskproduktion. Öring och

flodpärlmussla förekommer. **Huvudkriterier:** C, D. **Stödkriterier:** Mångformighet,

representativitet, funktion **Förutsättningar för bevarande:** Karaktären av oexploaterat bibehålls.

Skogsbruket bedrivs med stora naturvårdshänsyn i värdefulla lövskogar. Värdet kan påverkas negativt av t ex vattenreglering, fiskodling, avloppsutsläpp, skogsbruk, bergtäkt, luftledning,

bebyggelseexploatering och försurning. **Säkerställande och internationell status:** - **Områdets**

huvuddrag: Fävren-Valasjön ligger i gränstrakterna mellan Hallands och Västra Götalands län i ett

utpräglat sprickdalslandskap. Sjöarna ligger i dalsänkor i NNO-SSV-lig riktning. Beskrivningen nedan

rör främst de delar som ingår i Västra Götalands län. Berggrunden utgörs av gnejser. Berget går i

dagen på många ställen i branter och på höjdparter. Rasbranter med anhopningar av stenar och block

finns på flera ställen. Morän har normalt liten utbredning. Större moränryggar finns bl a vid Fävrens

västra strand. I dalgångarna finns dessutom lera, mjåla, finmo, sand och grus. Större delen av området

ligger under högsta kustlinjen, som här når ca 70 m ö h. Under postglacial tid sköt västerhavet tidvis

fjordar in i Valasjöns och Fävrens dalgångar. Fävren och Valasjön ingår i Viskans vattensystem

och avvattnas till Viskan genom Lillån. Båda sjöarna har såväl oligotrofa som eutrofa drag. De senare

beror bl a på den stora andelen jordbruksmark i tillrinningsområdena. Fävren delas av en rad öar i en

djupare västlig del med oligotrof karaktär och en grundare östlig del som mer har karaktären av en

näringsrik slättsjö. Fävren omges långa sträckor av en bård av 316 klibbal. Närmast sjön finns främst

åker- och betesmark. På öarna finns betesmarker och lövskogar. På Lindö finns ett vackert

lindbestånd. Fävren har ett rikt fågelliv, i synnerhet i de grunda vikarna i norr och söder, med

häckfåglar såsom skäggdopping, sothöna, rödbena, storspov, skedand och fisktärna. Fåglar som häckar

i omgivningen och söker föda i Fävren och Valasjön är t ex storlom, smålom, häger och fiskgjuse.

Fävren är även rastplats för änder, sångsvanar och vadare. Fävren har en hög fiskproduktion och en

stam av insjööring. Exempel på andra fiskarter i sjön är gös, gädda, abborre, lake, mört, sarv, braxen,

id, sutare, ål, ruda och löja. I tillflödena från Oklånngen och Mäsen i Hallands län finns flodpärlmussla.

Omgivningarna runt Fävren och Valasjön utmärks av en hög lövskogsandel. Inom Västra Götaland

utgörs de till största delen av ekskogar. **Anmärkningar:** I länsstyrelsens beslut om naturvårdsprogram

ingår Fävren som ett område vilket bör säkerställas.

Referenser: Nilsson, T. 1969: Fävren - en undersökning av strand- och bottenvegetationen.

Mathiasson, S. 1971: Fävrens fågelfauna. Länsstyrelsen 1976: Natur i Älvsborgs län, s 514.

Länsstyrelsen 1985: Naturvårdsprogram för sjöar och vattendrag. Marks kommun. Förvaras på

Länsstyrelsen. Marks kommun, 1994: naturvårdsplan i Marks kommun.